

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/99/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620201795
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5620201795.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú L. Ú., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. U. XX, okres L. M., t. č. v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, zastúpenú kolíznym opatrovníkom - Obcou Liptovský Ondrej, so sídlom Liptovský Ondrej 84, IČO: 00 315 532, dieťa matky B. Ú., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom L. U. XX, okres L. M., t. č. bytom B. XX, okres L. M., a neb. otca M. Ú., nar. XX. X. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu na uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie: Maloletá L. Ú., nar. XX. XX. XXXX, s a o d o v z d á v a do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786.

II. Neodkladné opatrenie trvá do vykonateľnosti rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 1P/99/2020 v konaní o uloženie výchovného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 22. 6. 2020 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhol, aby súd maloletú L. Ú., nar. XX. XX. XXXX, odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok(ďalej „Centrum“). Súčasne podal návrh na uloženie výchovného opatrenia maloletej, ktorý odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/124/2019 zo dňa 16. 12. 2019, právoplatným dňa 30. 12. 2019, bola maloletá dočasne odňatá z osobnej starostlivosti matky a bolo uložené výchovné opatrenie - pobyt maloletej v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletej a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej najdlhšie na šesť mesiacov. Účinnosť nariadeného výchovného opatrenia končí dňa 30. 6. 2020. Maloletá je v rámci Centra umiestnená na samostatne usporiadanej skupine, je žiačkou 6. ročníka Spojenej základnej školy v L. M.. Vzhľadom k mimoriadnej situácii z dôvodu epidémie (COVID -19) maloletá od 12. 3. 2020 nenavštevuje školu, vzdeláva sa v centre podľa pokynov učiteľov. Maloletá sa ochotne zapája do všetkých činností, rada pomáha s malými deťmi. Vo voľnom čase sa venuje ručným prácam, najviac ju baví vyšívanie. V kolektíve detí je obľúbená. S matkou, starou matkou a so súrodencami sa kontaktuje telefonicky. Maloletá sa veľmi často dožaduje kontaktu s matkou, záujem o kontakt je aj zo strany matky. Na matku je veľmi naviazaná, ťažko znáša odlúčenie, často hovorí o tom, ako sa k nej vráti domov. V správe Centra sa uvádza, že výchovné opatrenie plní svoj účel. Z dôvodu protiepidemiologických opatrení bolo znemožnené stretávanie matky s dieťaťom, hľadanie zamestnania matkou, ako aj pravidelné konzultácie matky v psychiatrickej ambulancii. Preto Centrum navrhuje predĺženie výchovného opatrenia, aby matka mala viac času na úpravu pomerov pre návrat dieťaťa do jej starostlivosti. V prípade uvoľnenia karanténnych opatrení budú pobyty dieťaťa mimo zariadenia opätovne realizované a úroveň starostlivosti zo strany matky bude

naďalej monitorovaná. Navrhovateľ ďalej uviedol, že v rámci osobného šetrenia v domácnosti matky dňa 4. 3. 2020 matka uviedla, že na poslednú kontrolu k psychiatričke sa nedostavila, pretože nemala financie na autobus, ale medikamentóznou liečbu dodržiava. Dňa 18. 6. 2020 sa uskutočnila prípadová konferencia, na ktorej bolo konštatované, že domáce prostredie u matky je naďalej rizikové. Matke sa nepodarilo zabezpečiť úpravu rodinných a sociálnych pomerov a zvládnuť abstinenciu v prirodzenom prostredí. U matky bolo opakovane pozorované požívanie alkoholu. Vzhľadom na existujúcu citovú väzbu maloletej na matku, navrhovateľ navrhuje opätovne uložiť výchovné opatrenie. Návrat maloletého dieťaťa do rodinného prostredia v súčasnosti nie je možný.

2. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

3. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

4. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

5. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

6. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

7. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

11. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

14. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletých podľa § 367 CMP. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

16. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa súd zohľadňuje najmä skutočnosti uvedené v čl. 5 základných zásad zákona o rodine. V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom, pričom spravidla vychádza len z návrhu a pripojených listín. Z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš súd dospel k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 9P/124/2019 zo dňa 16. 12. 2019, právoplatným dňa 30. 12. 2019, bola maloletá L. dočasne odňatá z osobnej starostlivosti matky a maloletej bolo nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov, a to pobyt v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok po dobu 6 mesiacov do právoplatnosti uznesenia. Účinnosť výchovného opatrenia končí dňa 30. 6. 2020. Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že nariadené výchovné opatrenie doposiaľ nespĺnilo svoj účel. Matke sa nepodarilo zabezpečiť úpravu rodinných a sociálnych pomerov. Podľa lekárskej správy psychiatricky MUDr. K. A. zo dňa 13. 2. 2020, matka trpí narušenou kontrolou požívania alkoholu. Z ďalších predložených listinných dôkazov mal súd osvedčené, že matka neudržiava svoju domácnosť v poriadku a nedodržiava protialkoholickú liečbu. Aj napriek silnej citovej väzbe maloletej k matke, nie je návrat dieťaťa do rodinného prostredia aktuálne možný. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, súd podľa § 367 CMP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú L. odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, v ktorom je maloletá aktuálne umiestnená. Navrhovateľ súčasne podal návrh na uloženie výchovného opatrenia maloletej, o ktorom sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom bude vykonané dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov súd rozhodne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).